

BIOFARMA ROKA 2018 sa symbolicky nachádza pri strede Európy

Ekotrend Slovakia – zväz ekologického poľnohospodárstva v spolupráci s Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR udeľujú od roku 2009 ocenenie BIOFARMA ROKA.

PO VÍTAZOCH Z MINULÝCH ROKOV

2009 – IGET Lipany / www.iget.sk

2010 – PD Važec / www.ekofarmavazec.sk

2011 – Agrokarpaty Plavnica, s.r.o. / www.agrokarpaty.com

2012 – PPD Liptovská Teplička / www.ppdliptovskateplicka.sk

2013 – Oľga Apolenikova SHR, Pružina / www.salaspruzina.sk

2014 – Boris Baláž SHR, Sklené

2015 – SEMA HŠ, s.r.o., Sládkovičovo / www.sema.sk

2016 – Pospo, s.r.o., Láb / www.pospolab.sk

2017 – VÍNO NATURAL Domin & Kušický, s.r.o., Poľná 5, 990 01 Veľký Krtíš
www.naturalvino.sk

ROKU 2018 SI PREVZALA OCENENIE rodinná farma EKO-PRODUKT, s.r.o., Kremnické Bane, www.ekoprodukt.sk

Farma sa nachádza v nadmorskej výške 750 metrov neďaleko Strednej Európy, ktorý je pri gotickom Kostole Svätého Jána Krstiteľa na Kremnických Baniach. Farmu založil Ján Svitok starší, pre ktorého bolo poľnohospodár-

senáže, pričom o lúky a pasienky sa starajú výlučne hnojením naturálnym maštalným hnojom. V živočíšnej výrobe je hlavným produktom ekofarmy hovädzí dobytok plemena CHAROLAIS v počte 330 zvierat a ovce plemien Cigája a Valaška

Manželia Svitokovci

stvo srdcovou záležitosťou. Dnes pokračuje v jeho šľapajách jeho syn Ján s manželkou a dvoma dospelými deťmi. Syn študuje právo a dcéra v Nitre na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite odbor všeobecné poľnohospodárstvo, čo nasvedčuje tomu, že sa bude profesionálne farmárčenie venovať v blízkej budúcnosti. Ich rodina je príklad slovenského vidieka: keď deti majú pozitívnu skúsenosť, tak majú aj chuť pracovať a zažívať dennodenné starosti a radosti rodinnej farmy.

Na ekofarme sa venujú živočíšnej výrobe v komplexnom poňatí. Obhospodarujú 360 hektárov poľnohospodárskej pôdy. Na trvalých trávnych porastoch dorábajú ekologické krmivo na výrobu biosena a bio-

v počte 300. Všetky zvieratá sú chované v režime kontrolovanej ekologickej poľnohospodárskej výroby, takže od marca do novembra sú vo voľnej prírode.

Komplexnosť tejto ekofarmy spočíva v tom, že od roku 2015 majú aj vlastnú ekorozrabkareň a ekobitúnok, čo je v súvislosti s prebyrokratizáciou na Slovensku vec nevýdaná. Svitokovci však aj túto

svoju aktivitu zvládli, pričom okrem peňazí ich to stálo nemálo času a stresu. Na Slovensku totiž dodnes neexistuje celosvetový štandard – poradenský servis pre farmárov. Máme už druhé obdobie, čo sa „poradenstvo“ deklaruje v Programe rozvoja vidieka SR, ale vždy je niečo, prečo sa to nedá. A tak je farmár, ktorý sa rozhodne finalizovať svoje produkty odkázaný na vlastnú šikovnosť, flexibilitu a veľa krát musí posúvať aj hranicu svojej tolerancie voči neochote a neschopnosti štátnych úradov a úradníkov.

Majitelia ocenenia Biofarma roka 2018 však toto všetko prekonalí a na farme sami spracovávajú hlavne vlastné zvieratá, ale i bravčové mäso od vybraných dodávateľov. Ich výrobkami sú následne čerstvé chladené mäso, biotefacie mäso, biohovädzie mäso a domáce zabíjačkové výrobky: farmárska klobása, domáce jaternice, tlačienka, gazdovská slaninka, bravčová masť, bravčové vo vlastnej šťave, bravčová šunka, hovädzia šunka, tefacie párky, gazdovské špekačky domáce, pečehová paštéta, domáca zabíjačková kapustnica, domáca huspenina, hovädzia klobása, janska saláma, charolais hovädzia saláma i hennessy klobása. Nechýba ani koncovka = vlastný obchod v areáli ekofarmy na Kremnických Baniach a rozvoz do predajní stredného i západného Slovenska.

Popri všetkých povinnostiach na ekofarme sa nebránia ani otvoreniu farmy pre záujemcov o takýto spôsob života. Veľký úspech má okrem iného napr. „Deň vlny“, kedy návštevníci zažijú ekofarmu v priamom prenose. Malých i veľkých vždy poteší vidieť niekoľkodňové mláďa, byť pri kŕmení zvierat, strihaní oviec či spracovaní tejto úžasnej suroviny. Ochutnávka produktov ekofarmy je v tomto prípade samozrejmosťou a nenechá si ju ujsť žiaden hosť. Z výpovedí účastníkov vyplýva, že takáto prezentácia ekofarmy je veľmi pôsobivá, poučná i zábavná zároveň, takže Svitokovci v tom určite hodlajú pokračovať i v nadchádzajúcom období.

Pri návšteve tejto farmy ma napadol výrok Sama Howkinsa (z filmu ➡

Zuzana Homolová predáva ocenenie na valnej hromade za prítomnosti zástupcov Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Ing. Jána Halušky a Ing. Bronislavy Škarbovej.

➤ Winnetou): „V živote nič nie je dôležitejšie, ako nájsť si správne miesto.“

Navštíviť túto ekofarmu znamená pošteklieť si všetky zmysly – uvidieť krásnu prírodu, počuť cenganie zvoncov spokojných zvierat, ovoňať a ochutnať čerstvú kvalitnú potravinu a ešte k tomu aj možnosť si pohladíť domáce zvieratá. Táto idylka však má aj svoje úskalía v podobe 24hodinových pracovných dní počas celého roka. Byť farmárom nie je ani povolanie, ani poslanie, je to rehoľa. Je to dobrovoľné rozhodnutie žiť v súlade s prírodou, dať jej všetko, čo potrebuje a vziať si to, čo ponúka. Čo znamená v konečnom dôsledku dôstojne, spokojne a šťastne žiť, pričom cena je vysoká: sviatok - piatok - zvieratá nepočkajú.

Manželia Svitokovci s ocenením.

Rodina Svitokovcov je však nastavená takto žiť. A aj keď počas Vianoc, či hocijakého iného veľkého sviatku, sa deň začína a končí starostlivosťou o zvieratá, aj tak chcú takto žiť, pretože tento život im dáva väčší zmysel ako každý iný spôsob prežitia. Rovnica „**práca + radosť = úspech**“ na tejto ekofarme platí na sto percent.

Popri všetkom, čo už bolo menované, sa venujú aj chovu koní plemeno Paint Horse a v krátkej budúcnosti plánujú otvoriť jazdeckú halu. Aj toto je príklad toho ako im život na farme „chutí“ a prosperuje.

Ocenenie BIOFARMA ROKA 2018 je v tých najlepších rukách. Veď, čo viac si priať, ako to, aby naši farmári pestovali, chovali, spracúvali, predávali a ponúkali našim ľuďom kvalitné a zdravé potraviny, ktoré majú jasný „rodný list“. Cieľom nás všetkých je predsa zdravý človek.

Zuzana HOMOLOVÁ
FOTO – Archiv ekofarmy